

Foto: Camilla Lagerman

Efter Lex Sarah-anmälan: Vanvård och stölder kan ha pågått en längre tid

Publicerad: 2 november 2021

Författare: Camilla Lagerman

Sedan 2015 har totalt 12 anmälningar lämnats in till IVO gällande ett äldreboende i Lindesberg, dessa är gjorda av både personal och anhöriga till de boende. Situationen som beskrivs är ett boende där de gamla behandlas hårdhänt, där stölder av både värdesaker och medicin förekommer - även från avlidna, men också anställda som blivit utsatta för regelrätta hot av såväl annan personal som av chefer. Enligt uppgifter till LindeNytt är detta något som har pågått under en lång tid, trots att flera chefer gjorts uppmärksamma på problematiken. - Jag har arbetat på äldreboenden i flera kommuner, men jag har aldrig varit med om ett sådant ställe i hela mitt liv, säger en före detta anställd som vill vara anonym.

Efter LindeNyttts [publicering](#) gällande en Lex Sarah-anmälan mot ett äldreboende i Lindesberg har vittnesmålen fullkomligt strömmat in, där både anhöriga och före detta anställd personal hört av sig för att berätta om sina upplevelser på det aktuella boendet. LindeNytt har tagit del av dessa vittnesmål, samt de många anmälningar som lämnats in till IVO under de senaste sex åren.

Boendet, som är kommunens största med totalt 61 platser, har bland annat kritiserats för allvarliga brister i hygienarbetet. Bland de hygienbrister som påtalats nämns bland annat att de äldre läggs för natten redan vid klockan 18 på kvällen, ingen byter blöja under natten, vilket medför att de får ligga i sin egen avföring tills dess att de plockas upp vid klockan 08 dagen efter.

- Brister i hygien fanns redan för sex år sedan, men de som pratade om det mobbades ut eller fick sparken, berättar en före detta anställd som vill vara anonym.

Mobbing bland personalgrupper och hot om att förlora jobbet förekommer i flera av de vittnesmål som LindeNytt tagit del av, bland annat hotades en anställd då denne gjorde en chef uppmärksam på att det förekom stölder på avdelningen. Enligt flera av vittnesmålen handlar det om både medicin och värdesaker som blivit stulna från de boende, i vissa fall även från avlidna.

- Chefen talade om för mig att om jag skulle gå vidare med det skulle hon anklaga mig för stölderna, säger en före detta anställd.

En anställd som till slut gjorde en anonym anmälan till IVO gällande stölder av medicin fick senare sparken, då chefen listat ut vem som gjort anmälan.

- Hon ringde även till vikariepoolen och svartlistade mig, berättar personen.

I flera av anmälningarna som lämnats in till IVO nämns slarv med utdelning av mediciner samt medicinlistor som inte fylls i korrekt, något som även bekräftas av en anhörig.

- Jag ifrågasatte om min anhöriga hade fått sin smärtmedicin och fick till svar att det hade hen fått på morgonen. När jag stod på mig och talade om att hen behövde påfyllning på grund av starka smärtor försvann personalen från rummet, varpå jag gick och letade efter honom. Jag hittade honom och tre andra anställda sittandes i soffan med sina mobiler, berättar den anhörige som önskar vara anonym.

Före detta anställda berättar även om hur de upprepade gånger försökt få hjälp av både facket och högre chefer, men bemötts med kalla handen och därefter konsekvenser.

Enligt flera vittnesmål ska detta bland annat bero på att enhetschefen är nära vän med vissa ur personalen, men även en facklig representant.

– De är ju kompisar, så de håller varandra om ryggen i alla lägen, säger en före detta anställd.

I en lista med synpunkter som skickades till socialchef Madde Gustafsson i slutet av 2018, som sedan Lex Sarah-anmälades, nämns att personal behandlar boende så hårdhänt att de ibland får blåmärken, men att den ordinarie personalen menar att det inte spelar någon roll då de boende ändå inte kan säga något. Dessutom rapporterar anmälaren att personal har publicerat saker om boende på sociala medier, bland annat ska man ha skrivit "Idag flyttar vår värsta boende härifrån så idag firar vi med tårta och bubbel".

Jessica Öhlund, verksamhetschef för vård och omsorg tillsammans med socialchef Madde Gustafsson. Foto: Camilla Lagerman

Problem med språkförbistringar är en annan punkt som förekommer i vittnesmål från anhöriga, men även i klagomål från personal till socialchefen. Det beskrivs hur annan personal får agera tolk i samtal mellan personal och boende, och hur det även är övervägande utländsk personal som arbetar samtidigt på samma avdelning.

– Man kan inte ha personal som inte kan prata svenska, om man nu ska införa språktest på förskolor varför kan man inte göra det även på äldreboenden? Det här är personal som hanterar starka mediciner och möter människor i en utsatt situation, säger en

anhörig.

Jessica Öhlund som är verksamhetschef för vård och omsorg förklarar för LindeNytt att man för en dialog gällande just språktest.

- Vi avvaktar förskolans resultat, men detta är tänkt som ett steg innan och vid rekrytering. Sedan kommer vi införa språkombud för att utbilda den redan anställda personalen, inte bara när det kommer till språket utan även dokumentation samt reda ut missförstånd i kommunikationen, berättar hon.

Socialnämnden utreder nu den Lex Sarah-anmälan som ledningen gjorde i början av oktober, då de blev uppmärksamma på missförhållanden vid boendet. Det är dock inte första gången som dessa förhållanden har anmälts, men trots utredningar återkommer samma saker i anmälningar både till IVO och till kommunen.

Hur kommer det sig att liknande klagomål och anmälningar fortsätter att komma in, trots tidigare utredningar?

- Vi vet inte, men det vi kan säga är att vi uppmuntrar synpunkter och klagomål, för det är ett sätt att säkra kvaliteten på vår vård och omsorg. Nu är även Regionhälsan inkopplad utifrån arbetsmiljön och personalfrågorna, och vi jobbar aktivt med olika åtgärder i en åtgärdsplan såsom värdegrundsarbete, etiska dilemman och med systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi har också skickat ut en anonym psykosocial arbetsplatsenkät där personalen får svara på frågor, vilket gör att vi kan fånga upp vilka delar vi behöver jobba med, säger verksamhetschef Jessica Öhlund.

- Vi är skyldiga att anmäla alla klagomål, stölder och missförhållanden och det är därför vi har gjort en Lex Sarah för att vi såg att det var missförhållanden. Eftersom det är så många delar i det valde vi att skicka det vidare till IVO, berättar socialchef Madde Gustafsson.

Problem med upprepade stölder är något som boendet har dragits med under många år, något som enligt uppgifter framförallt ska gälla mediciner, men även värdesaker och smycken från de äldre.

- Vi försöker förhindra risken när det gäller just medicin, där vi nyss har installerat digitala medicinskåp där man också signerar med sin telefon, så vi arbetar med att minimera riskerna. Men det är såklart jättetråkigt när det händer, säger Madde Gustafsson.

- Vi polisanmäler alla stölder och lämnar det åt polisen att utreda, men sedan är detta inget stängt boende utan folk kan ju komma och gå där, säger Jessica Öhlund.

Vad tänker ni när ni ser vittnesmålen från både anhöriga och före detta anställd personal på boendet?

– Det här är ju personers upplevelser, men det är fruktansvärda kommentarer och upplevelser, säger Jessica Öhlund efter att LindeNytt visat de anonyma kommentarerna.

– Jag delar Jessicas åsikt och det är av stor vikt att vi får till oss detta, vi vill ju att de som upplever saker för fram det till oss. Det är otroligt viktigt att det kommer fram, vi måste ha ett underlag för att jobba vidare och det är oerhört viktigt att ta tag i. Vi vill ju att de som bor hos oss och deras anhöriga ska vara trygga med att det är en god vård och omsorg, säger Madde Gustafsson.

För många av de boende på på det aktuella äldreboendet är detta den sista bostaden i livet, men även den palliativa vården i livets slutskede kritiseras i anmälningar till IVO.

– Det här ska ju vara ett boende där de kan få ett bra avslut på sitt liv, inte bli behandlade på det här sättet, säger en före detta anställd som valt att avsluta sin anställning.

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/efter-lex-sarah-anmalan-vanvard-och-stolder-kan-ha-pagatt-en-langre-tid/>